

It's Greek to Them The Apocrypha in the Eyes of the Sages Source Sheet

By Rabbi Hillel Hayyim Lavery-Yisraeli

1. Mishnah, Sanhedrin X, 1

All Israelites have a share in the World to Come, as is written, (Isaiah LX, 22) "And your people are all righteous, they will inherit the land forever, the branch of My planting, the work of my hands that I may be glorified." But these have no portion in the World to come: one who says 'The resurrection of the dead is not mentioned in the Torah,' one who says 'The Torah did not come from heaven,' and an Epicurian. Rabbi Akiva says: also, one who reads the external books, and one who whispers an incantation over a wound saying (Exodus XV, 26) "All afflictions which I brought to Egypt I will not bring to you, for I am God your healer." Abba Sha'ul says: also, one who pronounces The Name according to the way it is spelled.

2. Babylonian Talmud, Sanhedrin 100b

"Rabbi Akiva says: also, one who reads the external books [Apocrypha]" etc.

A Tanna taught: [This means], the books of the Minim.

Rav Yosef said: it is also forbidden to read the book of Ben Sira.

Abaye asked him: Why? ...[The Talmud now goes to great length to compare verses from Ben Sira with similar verses in Proverbs, as proof that it can't be that bad. - HHLV]

Rav Yosef said: We may learn the good parts of it.

3. Jerusalem Talmud, Sanhedrin X, 1

"Rabbi Akiva says: also one who reads the external books" – for example, Ben Sira and Ben La'anah. But the books of Homer and all the other books written thereafter, one who reads them is like one who reads a letter.

What is the reason for this? (Ecclesiastes XII, 12) "And more than these, my child, be careful" etc. – They were given for reading, but weren't given for toiling over.

4. Kohelet Rabbah XII, 12

א. משנה, סנהדרין י, 1

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא, שנאמר (ישעיהו ס, 22) "ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר". ואלו שאין להם חלק לעולם הבא: האומר 'אין תחיית המתים מן התורה' ו'אין תורה מן השמים', ואפיקורוס. רבי עקיבא אומר: אף הקורא בספרים החיצונים, והלוחש על המכה ואומר (שמות טו, 26) "כל המחלה אשר שמתני במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך". אבא שאול אומר: אף ההוגה את השם באותיותיו.

ב. בבלי, סנהדרין ק ע"ב

"רבי עקיבא אומר: אף הקורא בספרים החיצונים וכו'".
תנא: בספרי מינים. רב יוסף אמר: בספר בן סירא נמי אסור למיקרי.
אמר ליה אביי: מאי טעמא? ...
אמר רב יוסף: מילי מעלייתא דאית ביה דרשינן להו...

ג. ירושלמי, סנהדרין י, 1

"רבי עקיבא אומר: אף הקורא בספרים החיצונים" – כגון סיפרי בן סירא וסיפרי בן לענה. אבל סיפרי המירס וכל ספרים שנכתבו מכאן והילך, הקורא בהן כקורא באיגרת.
מאי טעמא? (קהלת יב, 12) "ויותר מהמה בני היזהר" וגוי' – להגיון ניתנו, ליגיעה לא ניתנו.

ד. קוהלת רבה, יב, 12

"And more than these, my child, be careful [not to make many books without end]. [Don't read 'mehemah' – 'from these', but] 'mehumah' – 'tragedy', for anyone who brings into their house more than twenty-four books [the 24 books of the Bible] brings tragedy into their house: such as the book of Ben Sira and the book of Ben Tagla.
"...And much reading is a weariness of flesh" – they were intended for reading, not for weariness of flesh.

Questions for further study (Sources 1-4):

1. What are included in "Sefarim Hitzonim" – "External Books", according to the Bavli, the Yerushalmi, and the Midrash? What is the status of the Books of Maccabees?

5. Babylonian Talmud, Sotah 49b

Our Rabbis taught [in a Baraita]: When the kings of the Hasmonean dynasty fought one another, Hyrcanus was outside and Aristobulus within. Each day they used to let down denarii in a basket, and haul up for them [animals for] the daily sacrifices. An old person there, who was learned in Greek wisdom, spoke with them in Greek wisdom, saying: As long as they carry on the Temple-service, they will never surrender to you. The next day they let down denarii in a basket, and hauled up a pig. When it reached half way up the wall, it stuck its claws [into the wall] and the land of Israel was shaken over a distance of four hundred *parsas*. At that time they declared: cursed be a person who raises pigs, and cursed be a person who teaches his child Greek wisdom! ...

6. Mishnah, Sotah IX, 14

During the war with Vespasian, they decreed against the crowns of bridegrooms and the [use of the] drum.
During the war of Titus [most manuscripts read Quietus] they decreed against the crowns of brides and that a person shouldn't teach their child Greek.

7. Babylonian Talmud, Sotah 49b

But is this so? Did not Rabbi [Yehudah HaNassi] say: Why use the Syrian language in the land of Israel? Either use the holy tongue or Greek! And Rav Yosef said: Why use the Aramaic language in Babylon? Either use the holy tongue or Persian! — The Greek *language* and Greek *wisdom* are different.

But is Greek wisdom forbidden? Did not Rav Yehudah say that Shemuel said in the name of Rabban Shim'on b. Gamliel: ... There were a thousand students in my father's house; five hundred studied Torah and five hundred studied Greek wisdom, and of these the only survivors are me, here, and the

"ויותר מהמה בני הזהר [עשות ספרים הרבה אין קץ...". מהומה, שכל המכניס בתוך ביתו יותר מעשרים וארבעה ספרים, מהומה הוא מכניס בביתו. כגון ספר בן סירא וספר בן תגלא.
"...ולהג הרבה יגיעת בשר" - להגות ניתנו, ולא ליגיעת בשר ניתנו.

ה. בבלי, סוטה מט ע"ב

ת"ר: כשצרו מלכי בית חשמונאי זה על זה, היה הורקנוס מבחוץ ואריסטובלוס מבפנים. בכל יום ויום היו משלשלין דינרים בקופה ומעלין להן תמידים. היה שם זקן אחד שהיה מכיר בחכמת יוונית, לעז להם בחכמת יוונית, אמר להן: כל זמן שעוסקים בעבודה אין נמסרין בידכם. למחר שלשלו להם דינרים בקופה והעלו להם חזיר, כיון שהגיע לחצי חומה, נעץ צפרניו נזדעזעה א"י ארבע מאות פרסה. אותה שעה אמרו: ארור אדם שיגדל חזירים, וארור אדם שילמד לבנו חכמת יוונית! ...

ו. משנה, סוטה ט, 14

בפולמוס של אספסינוס - גזרו על עטרות חתנים ועל האירוס.
בפולמוס של טיטוס - גזרו על עטרות כלות, ושלא ילמד אדם את בנו יוונית.

ז. בבלי, סוטה מט ע"ב

איני? והאמר רבי: בא"י לשון סורסי למה? אלא אי לשון הקודש אי לשון יוונית! ואמר רב יוסף: בבבל לשון ארמי למה? אלא או לשון הקודש או לשון פרסי! לשון יוונית לחוד, וחכמת יוונית לחוד.

וחכמת יוונית מי אסירא? והאמר רב יהודה אמר שמואל משום רשב"ג... אלף ילדים היו בבית אבא, חמש מאות למדו תורה וחמש מאות למדו חכמת יוונית, ולא נשתייר מהן אלא אני כאן ובן אחי

son of my father's brother, in Assia! — It was different with the household of Rabban Gamaliel because they had close associations with the government, for it has been taught: ... They permitted the household of Rabban Gamaliel to study Greek wisdom because they had close associations with the Government.

אבא בעסיא! שאני של בית ר"ג, דקרובין למלכות הו; דתניא: ... של בית רבן גמליאל התירו להן חכמת יונית, מפני שקרובין למלכות.

Questions for further study (Sources 5-7):

2. What exactly was forbidden in the time of the Hasmoneans and in the time of Quietus, according to the Tannaitic sources (Baraita and Mishnah), and according to the Talmud?
3. What was the reason for these prohibitions, and when were exceptions made to these rules? What implications might these exceptions have for us, today?

8. Babylonian Talmud, Menahot 99b

R. Yohanan said in the name of R. Shim'on b. Yohai: even if a person [read no Torah, but] read the Shema morning and evening, they have fulfilled the commandment of (Joshua I, 8) "[This book of the Torah] must not depart [from your mouth, and you must study it day and night]". It is forbidden, however, to say this in the presence of unlearned people. But Rava said, It is meritorious to say it in the presence of unlearned people!

Ben Damah the son of R. Yishmael's sister once asked R. Yishmael: may someone like me, who has already studied the whole Torah, learn Greek wisdom? He responded with the following verse:

"This book of the Torah must not depart from your mouth, and you must study it day and night." Go find a time that is neither day nor night and learn Greek wisdom then.

This opinion, however, disagrees the view of R. Shemuel b. Nahmani. For R. Shemuel b. Nahmani

said in the name of R. Yonatan: this verse is neither obligation nor command, but a blessing. For when the Holy One, blessed be He, saw that the words of the Torah were most precious to Yehoshua, (as it is

written: (Exodus XXXIII, 11) "His servant Yehoshua, the son of Nun, a young man, never departed out of the tent". He said to him: Yehoshua, since the words of the Torah are so precious to you, [I promise you,] "this book of the Torah shall not depart from your mouth"!

9. Jerusalem Talmud, Pe'ah I, 1

Rabbi Yehoshua was asked: may one teach his son Greek? He said to them: let them teach him at a time that is neither day nor night, as it says "And you must study it day and night".

But if so, it would be forbidden to teach one's son a trade, as it says "And you must study it day and night"?! Did not Rabbi Yishmael teach that (Deuteronomy XXX, 19) "Choose life" refers to a trade?!

ח. בבלי, מנחות צט ע"ב

אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי: אפילו לא קרא אדם אלא קרית שמע שחרית וערבית קיים (יהושע ח, 1) "לא ימוש". ודבר זה אסור לאומרו בפני עמי הארץ. ורבא אמר: מצוה לאומרו בפני עמי הארץ.

שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל: כגון אני שלמדתי כל התורה כולה, מהו ללמוד חכמת יונית? קרא עליו המקרא הזה: "לא ימוש ספר התורה הזה מפידך והגית בו יומם ולילה" — צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית.

ופליגא דר' שמואל בר נחמני דאמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן: פסוק זה אינו לא חובה ולא מצוה אלא ברכה. ראה הקב"ה את יהושע שדברי תורה חביבים עליו ביותר, שנאמר (שמות לג, 11) "ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל". אמר לו הקדוש ברוך הוא: יהושע, כל כך חביבין עליך דברי תורה, "לא ימוש ספר התורה הזה מפידך".

ט. ירושלמי, פאה א, 1

שאלו את רבי יהושע: מהו שילמד אדם את בנו יונית? אמר להם: ילמדנו בשעה שאינה לא יום ולא לילה, דכתיב: "והגית בו יומם ולילה".

מעתה אסור לאדם ללמד את בנו אומנות בגין דכתיב "והגית בו יומם ולילה"?! והתני ר' ישמעאל: (דברים ל,

Rabbi Ba the son of Rabbi Hiyya b. Va said in the name of Rabbi Hiyya, who said in the name of Rabbi Yohanan: [the prohibition is only] because of the traitors.
Rabbi Abahu said in the name of Rabbi Yohanan: It is permissible for someone to teach their daughter Greek, since it's an adornment for her.

(19) "ובחרת בחיים" זו אומנות?!
רבי בא בריה דרבי חייא בר ווא רבי
חייא בשם רבי יוחנן : מפני המסורות.
רבי אבהו בשם רבי יוחנן מותר לאדם
ללמד את בתו יונית מפני שהוא תכשיט
לה.

Questions for further study (Sources 8-9):

4. What are the different opinions mentioned in the longer version of this story, the Bavli's version?
5. What seems to be the Bavli's conclusion?
6. What is the opinion in the Yerushalmi?
7. Can these two sources be reconciled?